

paa det Tidspunkt for deres Levetid, det svier nu til os; nu kender vi intet andet Middel end at lave nye økonomiske Dumheder, der maaske kan klare den foreliggende økonomiske Situation rent øjeblikkeligt for os, og efter os kommer Syndfloden. De, der senere skal have Gaardene, kommer da til at se, hvilke økonomiske Hokuspokus de kan finde paa for at klare Situationen ud fra den Betragtning, at det kun gælder at klare sig i Øjeblikket, at faa den størst mulige Profit for sig selv og dyngte Gæld paa Gæld op til Eftertiden. Og samtidig med, at man dyngte Gæld paa Gæld til Eftertiden, giver man Kapitalismen mere og mere Vind i Sejlene. Der er ikke Tvivl om, at navnlig i de sidste 20 Aar har Kapitalismen og dens Teorier her i Landet fejret Triumf paa Triumf; og den vilde fejre nye, hvis det ærede Medlem Hr. Aksel Jensens Henstilling blev fulgt.

Blot disse Ord paa Sagens nuværende Stadium. Skulde den højtærede Minister senere fremsætte Lovforslag i den omtalte Retning, maa vi tage ganske anderledes fat paa at gaa denne Sag igennem.

Pitzner: De Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Aksel Jensen fremkom med vedrørende den højere Rentefod, Stat og Kommune maatte laane Penge til i den senere Tid, har i og for sig ikke nogen Berøring med det her drøftede Spørgsmaal. Naar der optages et Kreditforeningslaan i en Ejendom, retter Laanesummen sig, som allerede tidligere nævnt, ganske automatisk efter Rentefoden paa de Obligationer, der udstedes. Man kan ikke sidestille den højere Rentefod ved Optagelse af Stats- og Kommunelaan med dette, og jeg maa fastholde, hvad jeg har sagt om den Sag.

Den ærede sidste Talers dybsindige Bemærkninger overfor det ærede Medlem Hr. Aksel Jensen rammer ogsaa ganske ved Siden af, for en Ejendom belastes ikke mere, naar der optages et 6 pCt.'s Laan, end naar der optages et 4 pCt.'s Laan. I Realiteten bliver Forholdet ganske det samme, Laantageren faar ikke mere ind i sin Kasse, hvad enten Laanet bliver til 6 pCt., eller det bliver til 4 pCt. Hvis man kan faa 100 000 Kr. til 4 pCt., vil han antagelig kunne faa 66 000 eller 67 000 Kr. til 6 pCt. Skal Laanet til sin Tid afdrages, ja, saa kunde det, hvis Laantageren kunde betale med Kontanter, være en Fordel for ham at have 6 pCt.'s Obligationer; men det skal betales med Obligationer, og da vil Forholdet ligeledes altid være, at 6 pCt.'s Obligationer staar i ganske bestemt For-

hold til 4 pCt.'s Obligationer, saa heller ikke der vil der være nogen som helst Fordel. Der er kun eet Forhold, hvor det kan have en tilsyneladende Betydning at have 6 pCt.'s Obligationer. Det er det Tilfælde, som jeg nævnte: med Hensyn til efterfølgende Prioriteter; hvis nogen f. Eks. vilde have en Andenprioritet i en Ejendom, hvor han kunde faa et Laan paa 100 000 Kr. til 4 pCt., vilde dette Laan tilsyneladende komme til at staa bedre efter et Laan paa kun 67 000 Kr. til 6 pCt. end efter et Laan paa 100 000 Kr. til 4 pCt. Men i Realiteten er det ganske det samme. Der vil muligvis blive en lille Forskel i Henseende til Indskudssummen til Kreditforeningen, men det drejer sig om en saaringe Sum, at det ikke faar nogen som helst Betydning.

Første Næstformand (K. M. Klausen):

Det ærede Medlem Hr. Aksel Jensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Aksel Jensen: Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen, Randers Amt, sagde, at den nuværende Besiddere i Landbostanden har ført en uklog Politik. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa disse Udtalelser, men blot tilbagevise dem. Men det ærede Medlem nævnte samtidig, at det vilde være en Triumf for Kapitalismen, om vi skulde gaa til en højere Rentefod. Jeg har det modsatte Indtryk, nemlig at man netop fra Kapitalens Side modsætter sig en højere Rente for Kreditforeningsobligationer. Naar det ærede Medlem nævnte, at det vilde være en Profit for os selv, om vi fik saadanne Obligationer, maa jeg sige, at det er ikke derfor, jeg ønsker det, men det er for at imødekomme en naturlig Trang hos dem, der i Øjeblikket skal optaget et Førsteprioritets-Laan. Folk, som har haft et Laan, der nu er forfaldet, eller har et Laan, som snart forfalder, og som nu enten skal gaa til Bankerne og optage et dyrt Banklaan eller skal søge en mere betryggende og mere varig Ordning gennem et Kreditforeningslaan. Det er for at imødekomme dem, at jeg ønsker, de Krav om at faa en Obligation, der mere svarer til Forholdene, maa imødekommes. Jeg kan ikke ganske se bort fra, at naar man indenfor Stat og Kommune laaner endog til højere Rentefod end 6 pCt., har private Laantagere et vist Krav paa, at man imødekommer deres Ønsker om at faa en Obligation, der svarer til Pengemarkedet paa det paagældende Tidspunkt. De to Ting har nogen Forbindelse med hinanden. Det har de haft tidligere og har efter min Mening ogsaa i dette